Ffurflen i Asesu Effaith mewn perthynas â Safonau'r Gymraeg

Yn unol â Safonau'r Gymraeg, mae'n rhaid i'r Brifysgol asesu effaith ei holl bolisïau ar:

- Y cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg
- Yr egwyddor o beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg

Yn y cyd-destun hwn, mae 'polisi' yn cael ei ddehongli'n eang ac mae'n cynnwys strategaethau, ailstrwythuro, systemau newydd ac ati.

Mae'n ofynnol gwneud 'ymdrech gydwybodol' i ddeall effaith polisi ar y Gymraeg. Ystyriwch yr effeithiau cadarnhaol, niwtral a negyddol gan gyfeirio at dystiolaeth i gefnogi'r asesiad. Mae'r dystiolaeth y gallwch gyfeirio ati yn cynnwys, er enghraifft, data sgiliau iaith, data astudio drwy'r Gymraeg, cadw at y Cod Ymarfer ar Benodi Staff, trafodaethau mewn pwyllgorau, ymgynghori â myfyrwyr a staff. Gall Canolfan Bedwyr ddarparu arweiniad pellach i chi. Cysylltwch â Dr Lowri Hughes l.a.hughes@bangor.ac.uk.

Defnyddiwch y ffurflen hon i wneud eich asesiad a chofnodi effaith eich penderfyniad polisi ar y Gymraeg. Dylai hon fod yn ddogfen fyw sy'n cael ei diweddaru wrth i'r penderfyniad polisi ddatblygu. Mae cadw cofnodion yn bwysig er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â'r Safonau.

Enw'r Polisi:	Gweithdrefn 03: Gweithdrefn ar gyfer Dysgu Seiliedig ar Waith
Coleg / Ysgol / Adran:	Gwasanaethau Myfyrwyr ac Academaidd
Aelod(au) staff sy'n cwblhau'r asesiad effaith ar y Gymraeg:	Yr Athro Fay Short

RHEOLI'R DDOGFEN

Rhif y Fersiwn	Dyddiad Cwblhau	Pwy fu yn ei thrafod	Crynodeb o'r newidiadau
1.0	Hydref 2025	Pwyllgor Rheoliadau ac Achosion Arbennig y Senedd	Dogfen newydd.

CAPASITI STAFFIO DWYIEITHOG	Effeithiau Cadarnhaol	Effeithiau Niwtral	Effeithiau Negyddol	Amherthnasol

Effeithiau Uniongyrchol				✓
Effeithiau Anuniongyrchol				✓
Camau i gynyddu effeithiau cadarnhaol				✓
Camau i leihau effeithiau negyddol				✓
Crynodeb a sylwadau pellach	Amherthnasol – gweithdrefn yw hon sy’n canolbwyntio ar leoliadau myfyrwyr.			

DEFNYDDIO'R GYMRAEG: (cyfleoedd i staff, myfyrwyr, y cyhoedd)	Effeithiau Cadarnhaol	Effeithiau Niwtral	Effeithiau Negyddol	Amherthnasol
Effeithiau Uniongyrchol		Mae'r weithdrefn a'r holl ddogfennaeth a chyfathrebiadau cysylltiedig ar gael yn ddwyieithog, gan alluogi staff a myfyrwyr i ymgysylltu trwy eu dewis iaith. Lle bo modd, cefnogir cyfleoedd lleoliadau Cymraeg, gan ganiatáu i fyfyrwyr ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destun proffesiynol fel rhan o ddysgu seiliedig ar waith.	Mae risg bosibl nad yw pob arweinydd lleoliadau na goruchwyliwr yn siarad Cymraeg, a all gyfyngu ar ryngweithio trwy gyfrwng y Gymraeg mewn rhai achosion.	
Effeithiau Anuniongyrchol				✓
Camau i gynyddu effeithiau cadarnhaol	Bydd y Brifysgol yn hyrwyddo dewis iaith a dwyieithrwydd, gan			

	gynnwys o fewn lleoliadau dysgu seiliedig ar waith.			
Camau i leihau effeithiau negyddol	Bydd ystyried dwyieithrwydd a dewis iaith yn rhan o baratoi ar gyfer lleoliadau ar lefel yr Ysgol.		Lle bo angen, bydd staff sy'n siarad Cymraeg yn darparu cefnogaeth neu oruchwyliaeth ychwanegol.	✓
Crynodeb a sylwadau pellach	Mae'r weithdrefn yn ddwyieithog ac mae'n peri'r risg leiaf posibl i'r Gymraeg. Mae unrhyw risgiau a nodwyd yn ymwneud â darpariaeth ac yn cael eu lliniaru i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg.			

DARPARIAETH ACADEMAIDD TRWY'R GYMRAEG	**Effeithiau Cadarnhaol**	**Effeithiau Niwtral**	**Effeithiau Negyddol**	**Amherthnasol**
Effeithiau Uniongyrchol		Oherwydd capasiti staffio a natur dysgu seiliedig ar waith, efallai na fydd yr holl ddarpariaeth gysylltiedig yn ddwyieithog.		

Effeithiau Anuniongyrchol				✓
Camau i gynyddu effeithiau cadarnhaol				✓
Camau i leihau effeithiau negyddol		Bydd yr holl ganllawiau a gwybodaeth weithdrefnol sy'n ymwneud â lleoliadau dysgu seiliedig ar waith ar gael yn ddwyieithog.		
Crynodeb a sylwadau pellach	Er y gall rhai cyfyngiadau ar y ddarpariaeth fodoli, mae mesurau lliniaru priodol ar waith i sicrhau mynediad at wybodaeth a chefnogaeth trwy gyfrwng y Gymraeg.			

GWASANAETHAU CYMRAEG	**Effeithiau Cadarnhaol**	**Effeithiau Niwtral**	**Effeithiau Negyddol**	**Amherthnasol**
Effeithiau Uniongyrchol	Proses ddwyieithog, gan gynnwys y systemau a ddefnyddir.			

Effeithiau Anuniongyrchol				✓
Camau i gynyddu effeithiau cadarnhaol				✓
Camau i leihau effeithiau negyddol				✓
Crynodeb a sylwadau pellach	Mae'r systemau a grybwyllir yn y weithdrefn yn ddwyieithog.			